

Nationella Healthy Cities nätverkets höstmöte 2020

Torsdag 22 oktober

Kl. 09.00

Det nationella Healthy Cities nätverkets ordförande Frida Trollmyr inledde 2020 års höstmöte och hälsade alla välkomna. Höstmötet genomförs digitalt på grund av pandemin.

Nätverkets koordinatör Johanna Linnarsson presenterade dagens program och gör en presentation av arbetsgruppen för höstmötet som bestod av Catarina Åsberg och Elisabeth Bengtsson från Västra Götalandsregionen samt Johanna själv.

Healthy Cities – en del av WHO

Elisabeth Bengtsson, regionutvecklare Västra Götalandsregionen samt konsult WHO

Elisabeth gick igenom WHO:s organisation och var Healthy Cities hanteras i organisationen. Hon visade även vilka styrande program som nätverkets arbete vilar på och som ska ligga till grund för arbetet i vårt svenska nationella nätverk.

Rörelsepaus

Catarina Åsberg, regionutvecklare Västra Götalandsregionen

Catarina presenterade en pausgympafilm som heter "Kreativa avbrott". Filmen är en del av Sahlgrenska universitetssjukhuset hälsofrämjande arbete och syftar till att inspirera till rörelse och att korta pauser i sitt arbete. Filmen går att se på Youtube:

<https://www.youtube.com/watch?v=hzU1lg8FQp8>

Gruppdiskussion utifrån Elisabeths presentation

Deltagarna i mötet delades in i olika digitala grupper för att diskutera frågor kopplat till Elisabeths presentation. Frågorna som diskuterades var:

- Fördelar med att ha en internationell koppling? Finns det utmaningar?

- Vad tycker ni att det svenska nätverket kan bidra med i de internationella sammanhangen? Vad är vår styrka? Vad behöver vi lära oss?
- Förväntning av det internationella nätverket?

Resultat av gruppdiskussionerna återfinns som bilaga i slutet av dokumentet.

Lunchpaus

Kl. 13.00

Upplevelser och utmaningar under pandemin på lokal nivå

Eftermiddagen handlade om pandemin och upplevelser och utmaningar på lokal nivå. Vi fick höra presentationer från internationell och nationell nivå samt lokala exempel från medlemmar i nätverket.

Internationellt perspektiv

Monika Kosinska, Programme Manager på WHO, gjorde en kort och väldigt snabb presentation om utmaningar i hälsa och välmående ur en global kontext. Monika pratade om Covid-19 och vikten av det arbete som sker på den lokala nivån.

Nationellt perspektiv

Anette Richardsson, enhetschef på Enheten för beredskap och krishantering gjorde en presentation om *Den svenska COVID-19 responsen och lärdomarna hittills*.

Karin Guldmarsson, utredare på Avdelningen för livsvillkor och levnadsvanor gjorde en presentation om *Projekt covid-19 och folkhälsa*.

Rörelsepaus

Catarina Åsberg, regionutvecklare Västra Götalandsregionen

Catarina presenterade ytterligare en film i serien "Kreativa avbrott" från Sahlgrenska sjukhuset.

Filmen går att se på Youtube: <https://www.youtube.com/watch?v=lxk7pHZsIAS>

Lokala exempel

Lars Thunberg, politiker i Helsingborg

Tanken var att Lars Thunberg skulle dela med sig av sina upplevelser som politiker när pandemin kraftigt drabbade ett äldreboende som han var ytterst ansvarig för i sin roll som ordförande i vård- och omsorgsnämnden. Vad hände? Hur upplevde han situationen? Hur känns det idag?

Tyvärr blev det tekniska problem just då så hans intervju uteblev. Som tur är var intervjun förinspelad och kommer att kunna ses igen.

Barnkonsekvensanalys med fokus på konsekvenser av Covid-19

Ewa Kristensson, förvaltningschef, och Maria Burge, rektor, från Halmstad kommun presenterade deras arbete med en barnkonsekvensanalys för att under pandemin få kunskap och att underlätta kompensatoriska åtgärder.

Höstmötets avslut

Johanna tackade alla deltagare, föreläsare, teknisk support. Dokumentationen från gruppdiskussionerna kommer att sammanställas och skickas ut. Hela höstmötet spelades in och kommer att kunna ses i efterhand.

Nätverkets ordförande Frida Trollmyr tackade alla som medverkat och deltagit på mötet. Nästa tillfälle vi ses i denna konstellation blir på årsmötet. Mer information om detta kommer.

Tack!

Peter Göthblad, Frida Trollmyr, Johanna Linnarsson, Elisabeth Bengtsson, Monica Hanson

Bilaga: Resultat av förmiddagens gruppdiskussioner

Grupp 1

Marianne Gustavsson, politiker Skövde, Marita Johansson, politiker Region Halland, Frida Pilgaard tjänsteperson Malmö stad

- **Fördelar med att ha en internationell koppling? Finns det utmaningar?**

Vi är en del av en global värld, vi påverkar varandra, viktigt med samarbete. Pandemin synliggör detta.

Dela goda exempel/ta del av kunskap, framgångsfaktorer.

Inspireras av varandras arbete

- **Finns det utmaningar?**

Att alltid se sin roll i den stora helheten i vardagen

Att sprida kunskap/erfarenheter hela vägen ut till och mellan olika nationella nätverk

- **Vad tycker ni att det svenska nätverket kan bidra med i de internationella sammanhangen? Vad är vår styrka? Vad behöver vi lära oss?**

Bidra:

Bidra med spridning av våra framtagna kunskapsunderlag (en styrka i nätverket att vi kan producera dessa)

Bidra med goda exempel/erfarenheter

Styrka:

Bra hemsida :), finns tillgänglig för även externa.

Kan bli bättre på:

Kanske kan bli ännu bättre på att just sprida erfarenheter till andra, utanför den egna organisationen.

Inför nya insatser, kan bli bättre på att inventera vad som har gjorts i andra städer (inom nätverket), även utanför nätverket och i de internationella delarna av nätverket.

- **Förväntning av det internationella nätverket?**

Lite svårt att uttala oss om, det känns lite avlägset. Ibland svårt att ta del av dokument på engelska.

Det var bra att få en bakgrundspresentation idag av det internationella nätverket, ger en bättre förståelse.

Vi behöver kanske öka interaktionen mellan vårt nationella nätverk och det internationella, för att både kunna bidra mer och ta del av kunskap som finns. Samtidigt behöver ambitionsnivån vara rimlig. Vi har alla begränsat med tid

Som deltidspolitiker finns svårighet att hinna fördjupa sig i frågor. Svårt att hitta balans i detta.

Kommentar: med ökat digitalt arbete finns fördelar, men också nackdelar när det gäller just nätverkande, som är viktigt i dessa sammanhang, att vi kan nätverka, skapa nya relationer, nya möten och kontakter. Detta ligger just nu på en låg nivå

Grupp 2

Anna Inges, politiker Helsingborgs stad, Mia Person, tjänsteperson Luleå samt Rebecka Thilén, tjänsteperson Skövde.

- **Fördelar med att ha en internationell koppling? Finns det utmaningar?**

Jättebra med internationell koppling.

Vi lever i en globaliserad värld – kan inte välja bort att inte ha någon koppling.

Det som sker i världen sker också på hemmaplan – men kanske ger sig andra uttryck.

Goda exempel – möjlighet till inspiration.

Se och lära tillsammans för att sedan implementera det som passar i den lokala kontexten -> omvärldsspaning

En utmaning är att olika länders styren – olika förutsättningar.

Vi lever i mandatperioder och majoriteter förändras.

- **Vad tycker ni att det svenska nätverket kan bidra med i de internationella sammanhangen? Vad är vår styrka? Vad behöver vi lära oss?**

Vi har arbetat med frågorna under en lång tid – har gett oss goda och många erfarenheter som vi kan sprida

Kan bidra med kunskaper så att andra inte behöver göra samma misstag som vi.

Vi blir inte profet i sitt eget land/stad – självgoda i internationella sammanhang men vi har en erfarenhet av att arbeta systematiskt och strukturerat över tid i Sverige generellt. I det så har vi möjlighet att arbeta med lika villkor. Kan dra fördelar av det.

Det vi ser att vi behöver lära oss är våra olika syner på integration -> lära av andra. Likaså våra styrkor och svagheter i förhållande till andra länder.

- **Förväntning av det internationella nätverket?**

Goda exempel och få inspiration, se svaren på fråga 1.

Grupp 3

Eva-Karin Möllefors, politiker Region Halland, Susanna Norberg, oppositionsråd Falu kommun, Angelica Nilsson, chef för enheten för samhälle och infrastruktur i Helsingborgs stad, Mia Norberg Nguyen, samhällsstrateg social hållbarhet Helsingborgs stad.

- **Fördelar med att ha en internationell koppling? Finns det utmaningar?**

- Spännande att finnas med i stora internationella sammanhang. Ger tyngd i arbetet att vi är en del av ett internationellt sammanhang.
- Men svårt att visa konkret hur det internationella påverkar vårt dagliga arbete lokalt.
- Nätverket bidrar med att kunna få mer kunskap och nya perspektiv.
- Komplexa frågor vi arbetar med och vi måste jobba på nya sätt – kanske behöver vi lära mer av andra städer utanför vårt land. Kan vi bli bättre på att nyttja den internationella kopplingen, kunskapen?
- Kopplingar och hitta kontakter och kunna dela med oss av andra.
- Ibland ganska tungrott i de stora internationella nätverken.
- Kan vi utöka utbytet mellan olika nationella nätverk inom HC. En utvecklingsmöjlighet är att ha med olika HC städer via länk som del av våra möten.
- Bra med dagens presentation av WHO. För att kunna dra nytta av den internationella kopplingen måste vi veta hur allt hänger ihop och vi behöver arbeta närmre de andra medlemmarna/länderna. Redan idag lär vi oss mycket av varandra i vårt svenska nätverk.

Kan vi ha en stående punkt på mötena med internationell utblick, kanske kan Elisabeth berätta senaste nytt och några exempel på pågående arbete i något land/stad inom HC. Till exempel kring arbete mot segregation och hur andra internationellt arbetar med detta.

- **Vad tycker ni att det svenska nätverket kan bidra med i de internationella sammanhangen? Vad är vår styrka? Vad behöver vi lära oss?**
 - Många goda skrifter för att sprida god kunskap. Måste översättas och spridas. Mycket att dela med oss av kring god och jämlik folkhälsa. Många generella insatser som vi tar för givet här i Sverige men som inte finns i andra länder (gratis skola, BVC/MVC, mammografi, föräldraförsäkring, gratis sjukvård för barn osv). Jämställdhetsfrågor.
 - Men vi har mycket att lära också men vi måste få höra och vet mer för att kunna inspireras och lära oss så vi inte stannar vid föreställningen om att vi vet bäst.
- **Förväntning av det internationella nätverket?**
 - Ökat utbyte mellan olika städer inom HC. Öka rapportering på våra möten kring internationella läget.
 - Ibland förvirrat kring WHO:s faser (6 P) och typ Agenda 2030, här behövs tydlighet för att vi ska kunna driva arbetet.
 - Bra med ökat fokus på struktur för vårt nätverk som erbjudits senaste 6 månaderna – det behövs eftersom vi blir fler och fler.
 - Vi lär oss många nya saker till följd av pandemin – bland annat får vi digital kunskap. Det möjliggör kostnadsbesparingar och att fler kan träffas. Detta är en jättepoteential för den internationella kopplingen för vårt nätverk.

Grupp 4

Gabriel Johansson Skövde kommun, Anna Lindskog, Region Halland och Susanne Carlsson, Borås Stad

- **Fördelar med den internationella kopplingen? Finns det utmaningar?**
 - Dra åt samma håll internationellt
 - Vi är en del av det globala
 - Inspireras av goda exempel
 - Allt som landar på koordinatören och vad behöver förmedlas till oss i nätverket
 - Språk, få en begrepps bild och ordlista på engelska
 - Idé - ha en föreläsare - mer av ett samtal
- **Vad tycker ni att det svenska nätverket kan bidra med i de internationella sammanhangen? Vad är vår styrka? Vad behöver vi lära oss?**
 - Vi kan lyfta våra lokala exempel i andra sammanhang
 - Helt andra möjligheter idag med det digitala, mer tidseffektivt

- Politiker och tjänstepersoner, region och kommun, högt i tak, kan väcka förslag
 - VGR och kommuner i VGR - gemensamma träffar
 - fler kommuner kan vara med om vi ökar digital medverkan och minskar resandet
- **Förväntningar av det internationella nätverket?**
 - stark röst i olika sammanhang
 - Erfarenhetsutbyte, hitta en bra struktur för att träffas och erbjuda utbyten inom olika områden inom det internationella nätverket
 - **Övrigt**
 - Bra med strategmöten regelbundet.
 - Skulle vara bra att samla politikerna också för att öka engagemanget
 - Bra med internationellt för erfarenhetsutbyte. Frågorna är globala.

Grupp 5

Barbro Muller, tjänsteperson, Luleå kommun, Nina Berggård, politiker Luleå kommun

Att vi i Sverige alltid har ett helhetsperspektiv är en styrka med vårt nätverk som vi kan dela med oss av. Men vi kan självklart lära oss av andra.

Internationellt arbete, inte alltid så lätt med språket. Men vi ska inte glömma bort att vi har de nordiska länderna. Bl. a har Norge hunnit långt i arbetet med nationella minoriteter (samer)

Grupp 6

Emma Hevelius, Vara kommun, Irene Karlsson, Vara kommun

- **Fördelar med den internationella kopplingen?**
 - kompetens på hög nivå
 - att vara med i en världsomspännande helhet
 - i och med pandemin kan vi samla data snabbt
 - påminnas om att vi inte ska ta saker för givna hur det är i Europa jämfört Sverige
 - Nya idéer och rapporter att ta med hem
- **Finns det utmaningar?**
 - Pandemin - att inte kunna resa någonstans men det digitala ger nya möjligheter att få med fler, även i våra lokala nätverk
 - Att vara beroende av privata donationer. Hälsa är en mänsklig rättighet ska inte vara beroende av välgörenhet, det kan bli en fara.

- Växla mellan lokal nivå och internationellt relevant – engagera lokalt hur kunna?
- Vi är en liten stad- i förhållande till många storstäder- hur blir det en koppling både uppåt och neråt
- **Vad tycker ni att det svenska nätverket kan bidra med i de internationella sammanhangen? Vad är vår styrka?**
 - Lång tradition i Sverige att arbeta med jämställd hälsa, främjande och förebyggande arbete
 - Vi kan peka på uppnådda resultat
 - Starkt lokalt styre - demokratispekten
 - Det är i det lokala det har möjlighet att bli verkstad
 - Goda kontakter, rykte, koppling forskning, regering, riksdag, myndigheter samverka med.
- **Vad behöver vi lära oss?**
 - Ta bort stuprörstänket
 - Ta fram fler goda exempel på hur vi kommer åt problemet
 - Att implementera lokalt är svårt, tar tid och tålamod att få människor med på tåget
 - Att kunna kommunicera ut nyttan med nätverket
 - Viktigt att våga "provtänka" tillsammans i nätverket
 - Lyfta fler perspektiv
 - Att inte hänga upp arbetet på eldsjälar utan på ett ägandeskap istället
- **Förväntningar av det internationella nätverket?**
 - Att få kopplingen till agenda 2030 och 6P,
 - Att få in bra kunskap
 - Att vår nya ordförande med fler kan hjälpa oss att ta med kunskap och vara á jour med aktuella frågor och möten och kan representera oss.
 - Svårt att lämna in ett case och att få med någon från den egna kommunen till exempelvis Bryssel (tid uppdrag och pengar).

Grupp 7

Katerina Gustafsson, styrelseledamot och politiker Falun, Emma praktikant, Helsingborg, Filippa Myrbäck, SKR, Annika Larsson, Region Östergötland

Fördelen med den internationella kopplingen?

Vi påverkas av det globala i det lokala och det globala påverkas av det lokala. Det är en styrka för nätverket och en motivation till att delta. Det globala perspektivet är viktigt det har inte minst pandemin visat. Vi behöver vidga perspektiven och bygga relationer.

Utmaningar är finansieringen. Önskemål en stabil finansiering som inte är beroende av donationer. Skulle ge både WHO oh vårt nationella nätverk styrka och oberoende.

Det är också en utmaning att inte kunna ses. Det påverkar relationsbyggandet. Kan naturligtvis till viss del kompenseras av web. möten men inte till fullo.

Vad kan svenska nätverket bidra med? Vår styrka? Vad behöver vi lära oss?

Sverige fortfarande ett land med en välutbyggd välfärd som kan ses som en förebild. Vi har i mycket kommit längre än andra. Vår styrka är att vi har ett utvecklat samarbetsklimat, inte så hierarkiskt, dialog med politiken. Vi behöver lära oss att vi inte längre är bäst i allt, vi måste hålla i våra välfärdsstrukturer för att motverka den ökade ojämlikheten. Ständiga jämförelser är nyttiga för självbilden.

Förväntningar på nätverket?

Mer tyngd, synas mer. Utveckla verktyg och modeller för att systematisera arbetet för jämlik hälsa.

Vi behöver både bredd och djup.

Nationellt behöver vi sprida till fler kommuner så vi får fler medlemmars. Också hitta sätt att få större genomslag i kommunerna och regionerna.